ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2021/1143

ze dne 12. července 2021

o vojenské výcvikové misi Evropské unie v Mosambiku (EUTM Mozambique)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 42 odst. 4 a čl. 43 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rada ve svých závěrech ze dne 22. dubna 2020 poskytla komplexní rámec pro angažovanost Unie a členských států s Mosambikem a pro koordinaci s dalšími zúčastněnými stranami. Rada zejména zdůraznila, že bezpečnostní a humanitární situace v Cabo Delgado vyžaduje naléhavou pozornost, přičemž současně je třeba zajistit plné dodržování lidských práv.

(2) Dne 30. března 2021 Politický a bezpečnostní výbor potvrdil politický rámec pro krizový přístup v Cabo Delgado s tím, že je vhodné přijmout opatření v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) zaměřené na výcvik mosambických ozbrojených sil a pomoc těmto silám, a to v kontextu integrovaného přístupu Unie k předmětné krizi v Cabo Delgado.

(3) V dopise ze dne 3. června 2021 uvítal prezident Mosambiku rozmístění mise Unie v rámci SBOP bez výkonných pravomocí v Mosambiku s cílem pomoci vybudovat kapacitu jeho obranných a bezpečnostních sil, aby bylo možné účinněji reagovat na bezpečnostní a humanitární rizika v Cabo Delgado.

(4) Dne 28. června 2021 Rada schválila koncepci řešení krize pro případnou vojenskou výcvikovou misi SBOP v Mosambiku, společně s možným opatřením pomoci za účelem poskytnutí vybavení jiného, než je vojenské vybavení nebo platformy určené k použití smrtící síly, aby se mosambickým ozbrojeným silám dostalo podpory s ohledem na jejich rozmístění v Cabo Delgado. V koncepci bylo zdůrazněno, že zamýšlená mise SBOP by měla být jedním z nástrojů integrovaného přístupu Unie ke krizi v Cabo Delgado, spolu s podporou poskytovanou v zájmu budování míru a předcházení konfliktům a podporou dialogu, humanitární pomoci a rozvojové spolupráce a podporou agendy týkající se žen, míru a bezpečnosti. V uvedené koncepci je dále zdůrazněn politický a strategický cíl Unie podpořit rozmístění profesionalizovaných mozambických obranných a bezpečnostních sil, které umožní přítomnost odpovědných donucovacích orgánů, a to s cílem chránit civilní obyvatelstvo, a umožnit odpovědným státním strukturám vrátit se do Cabo Delgado a poskytovat tam své služby. Rada v této souvislosti bere na vědomí společné sdělení Evropské komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) o akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů (GAP III).

(5) Politický a bezpečnostní výbor by měl z pověření Rady a vysokého představitele vykonávat politickou kontrolu nad vojenskou výcvikovou misí SBOP v Mosambiku (EUTM Mozambique), zajišťovat její strategické řízení a přijímat příslušná rozhodnutí v souladu s čl. 38 třetím pododstavcem Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“).

(6) Je nutné vyjednat a uzavřít mezinárodní dohody o postavení jednotek a personálu pod vedením Unie a o účasti třetích států na misi EUTM Mozambique.

(7) V souladu s čl. 41 odst. 2 Smlouvy o EU a s rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ([1]) o zřízení Evropského mírového nástroje nesou operační výdaje v souvislosti s vojenstvím nebo obranou vyplývající z tohoto rozhodnutí členské státy.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/509 ze dne 22. března 2021 o zřízení Evropského mírového nástroje a o zrušení rozhodnutí (SZBP) 2015/528 (Úř. věst. L 102, 24.3.2021, s. 14).

(8) V souladu s článkem 5 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU"), se Dánsko neúčastní vypracovávání a provádění těch rozhodnutí a činností Unie, které mají vliv na obranu. Dánsko se tedy neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí, toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné a nepřispívá na financování této operace,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Mise

1. Unie provádí vojenskou výcvikovou misi v Mosambiku (EUTM Mozambique) s cílem podpořit účinnější a efektivnější reakci mosambických ozbrojených sil na krizi v Cabo Delgado v souladu s právními předpisy v oblasti lidských práv a mezinárodním humanitárním právem.

2. Strategickým cílem mise EUTM Mozambique je podpořit budování kapacit jednotek mosambických ozbrojených sil vybraných za účelem vytvoření budoucích sil rychlé reakce s cílem rozvíjet nezbytné a udržitelné kapacity pro obnovení bezpečnosti a ochrany v Cabo Delgado.

3. Za tímto účelem mise EUTM Mozambique:

a) poskytuje vybraným jednotkám mosambických ozbrojených sil a jejich vedení vojenský výcvik, včetně operační přípravy, specializovaného výcviku, včetně boje proti terorismu, odborné přípravy a vzdělávání zaměřených na dodržování právních předpisů v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, včetně ochrany civilního obyvatelstva, a na dodržování zásad právního státu;

b) podporuje rozvoj velitelských a řídících struktur a mechanismů sil rychlé reakce, jako je udržitelný operační cyklus, a školí vedení sil rychlé reakce, aby mohlo plnit své povinnosti v souladu s operačním cílem;

c) v případě, že je prostřednictvím opatření pomoci Unie poskytováno vybavení jiné, než je vojenské vybavení nebo platformy určené k použití smrtící síly, školí v rámci výcvikového programu vybrané jednotky ohledně řádného používání a údržby tohoto vybavení;

d) v úzké koordinaci a konzultaci s mosambickými orgány zavádí cyklus řízení znalostí s cílem sledovat počínání vyškolených jednotek po jejich nasazení v Cabo Delgado a posoudit, zda dodržují právní předpisy v oblasti lidských práv a mezinárodní humanitární právo.

4. Mise EUTM Mozambique přispívá k informovanosti Unie o bezpečnostní situaci v Mosambiku, zejména v Cabo Delgado. Delegaci Unie v Maputu poskytuje odborné znalosti a poradenství ve vojenských záležitostech.

5. Mise EUTM Mozambique koordinuje svou činnost s delegací Unie v Maputu, Organizací spojených národů (OSN) a nevládními organizacemi přítomnými v Mosambiku, zejména s cílem uplatňovat politiku v oblasti genderové rovnosti a lidských práv na podporu mise a zajistit soudržnost s podporou Unie v dalších příslušných oblastech.

Článek 2

Jmenování velitele mise EU a velitele mise sil EU

1. Velitelem mise EUTM Mozambique je ředitel útvaru schopnosti vojenského plánování a vedení (MPCC).

2. Velitelem sil mise EU pro misi EUTM Mozambique je jmenován brigádní generál Nuno Lemos Pires.

Článek 3

Určení velitelství mise

1. Útvar MPCC je statickou velitelskou a řídící strukturou na vojensko-strategické úrovni mimo operační prostor. jenž odpovídá za operační plánování a vedení mise EUTM Mozambique.

2. Velitelství sil mise EUTM Mozambique se nachází v Mosambiku a podléhá velení velitele sil mise EU.

3. Do doby, než útvar MPCC dosáhne plné operační schopnosti, zahrnuje podpůrnou buňku velitelství sil mise nacházející se v Bruselu.

Článek 4

Plánování a zahájení mise EUTM Mozambique

Rozhodnutí o zahájení mise EUTM Mozambique přijme Rada po schválení plánu mise a pravidel zapojení mise EUTM Mozambique.

Článek 5

Politická kontrola a strategické řízení

1. Politickou kontrolu a strategické řízení mise EUTM Mozambique vykonává z pověření Rady a vysokého představitele Politický a bezpečnostní výbor. Rada zmocňuje Politický a bezpečnostní výbor k přijímání vhodných rozhodnutí v souladu s článkem 38 Smlouvy o EU. Toto zmocnění zahrnuje pravomoc měnit plánovací dokumenty včetně plánu mise a linie velení. Toto zmocnění zahrnuje rovněž pravomoc přijímat rozhodnutí o jmenování následných velitelů sil mise EU. Rozhodovací pravomoc, pokud jde o cíle, oblast působnosti a ukončení mise EUTM Mozambique“ jakož i o obecné podmínky pro provádějí jejích úkolů si ponechává Rada.

2. Politický a bezpečnostní výbor podává Radě pravidelně zprávy.

3. Politickému a bezpečnostnímu výboru podává pravidelně zprávy o průběhu mise EUTM Mozambique předseda Vojenského výboru EU. V případě potřeby může Politický a bezpečnostní výbor pozvat na svá zasedání velitele mise EU a velitele sil mise EU.

Článek 6

Vojenské velení

1. Řádný průběh mise EUTM Mozambique, za jejíž vedení odpovídá velitel mise EU, sleduje Vojenský výbor EU.

2. Vojenský výbor EU pozvat na svá zasedání velitele mise EU a velitele sil mise EU.

3. Hlavní kontaktní osobou pro velitele mise EU je předseda Vojenského výboru EU.

Článek 7

Soulad a koordinace činností Unie

1. Provádění tohoto rozhodnutí a rovněž jeho soulad s vnější činností Unie jako celku, včetně návaznosti na rozvojové programy a humanitární pomoc Unie, zajišťuje vysoký představitel.

2. Aniž je dotčena linie velení, poskytuje vedoucí delegace Unie v Mosambiku veliteli sil mise EU vedení v otázkách místní politické situace.

3. Mise EUTM Mozambique koordinuje své činnosti s dvoustrannými činnostmi prováděnými v Mosambiku členskými státy a s dalšími mezinárodními aktéry v regionu, zejména OSN, Africkou unií (AU), Jihoafrickým společenstvím pro rozvoj (SADC) a bilaterálními aktéry, včetně Spojených států amerických, a s klíčovými regionálními aktéry.

Článek 8

Účast třetích států

1. Aniž je dotčena rozhodovací samostatnost Unie a její jednotný institucionální rámec, mohou být k účasti na misi EUTM Mozambique v souladu s příslušnými pokyny Evropské rady vyzvány třetí státy.

2. Rada zmocňuje Politický a bezpečnostní výbor, aby vyzval třetí státy k poskytnutí příspěvku a aby na doporučení velitele mise EU, po konzultaci velitele sil mise EU, a Vojenského výboru EU přijal příslušná rozhodnutí o přijetí navrhovaných příspěvků.

3. Podrobná ujednání o účasti třetích států musí být předmětem dohod, které budou uzavřeny podle článku 37 Smlouvy o EU a postupem podle článku 218 Smlouvy o fungování EU. Jestliže Unie a některý třetí stát uzavřely dohodu, kterou se vytváří rámec pro účast tohoto třetího státu na misích Unie pro řešení krizí, použije se uvedená dohoda v souvislosti s misí EUTM Mozambique.

4. Třetí státy, které poskytují misi EUTM Mozambique významné vojenské příspěvky, mají ve vztahu k běžnému řízení dotčené mise stejná práva a povinnosti jako členské státy, které se této mise účastní.

5. Rada zmocňuje Politický a bezpečnostní výbor, aby v případě, že třetí státy poskytnou významné vojenské příspěvky, přijal příslušná rozhodnutí o zřízení Výboru přispěvatelů.

Článek 9

Postavení personálu pod vedením EU

Postavení jednotek a personálu pod vedením EU, včetně jejich výsad, imunit a dalších záruk nezbytných pro plnění a řádný průběh jejich mise, se stanoví v dohodě uzavřené podle článku 37 Smlouvy o EU a postupem podle článku 218 Smlouvy o fungování EU.

Článek 10

Finanční ustanovení

1. Společné náklady mise EUTM Mozambique jsou spravovány v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2021/509.

2. Referenční částka určená na pokrytí společných nákladů mise EUTM Mozambique činí 15 160 000 EUR. Procentní sazba referenční částky podle čl. 51 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 činí 30 % v prostředcích na závazky a 15 % v prostředcích na platby.

Článek 11

Projektová skupina

1. Mise EUTM Mozambique může zahrnovat projektovou skupinu pro určování a provádění projektů bez výkonných pravomocí. Mise EUTM Mozambique podle potřeby koordinuje projekty prováděné členskými státy a třetími státy na vlastní odpovědnost v oblastech souvisejících s mandátem mise a na podporu jejích cílů, jakož i usnadňuje realizaci těchto projektů a poskytuje k nim poradenství.

2. S výhradou odstavce 3 je velitel mise EU oprávněn použít k provádění projektů, které jsou považovány za projekty bez výkonných pravomocí, jež soudržným způsobem doplňují ostatní akce mise EUTM Mozambique, finanční příspěvky členských států nebo třetích států. Správce pro operace Evropského mírového nástroje v takovém případě uzavře, po schválení výborem zřízeným rozhodnutím (SZBP) 2021/509, s danými státy ujednání, jež stanoví zejména konkrétní postupy pro vyřizování případných stížností třetích stran ohledně škod vzniklých jednáním nebo opomenutím velitele mise EU při využívání finančních prostředků, které tyto státy poskytly.

3. Přispívající státy nemohou v žádném případě činit Unii nebo vysokého představitele odpovědnými za jednání nebo opomenutí velitele mise EU při využívání finančních příspěvků, které tyto státy poskytly.

4. Přijetí finančního příspěvku pro projektovou skupinu od třetích států schvaluje Politický a bezpečnostní výbor.

Článek 12

Poskytování informací

1. Vysoký představitel je v souladu s rozhodnutím Rady 2013/488/EU ([2]) oprávněn podle potřeby a v souladu s potřebami mise EUTM Mozambique předávat třetím státům přidruženým k tomuto rozhodnutí utajované informace EU vytvořené pro účely mise EUTM Mozambique:

a) až do stupně utajení stanoveného v příslušných dohodách o bezpečnosti informací, které byly uzavřeny mezi Unií a dotčeným třetím státem, nebo

b) až do stupně utajení „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ v ostatních případech.

2. Vysoký představitel je v souladu s rozhodnutím 2013/488/EU a v závislosti na operačních potřebách mise EUTM Mozambique rovněž zmocněn poskytovat OSN, Africké unii, sdružení SADC a Spojeným státům americkým utajované informace EU vytvořené pro účely mise EUTM Mozambique až do stupně utajení „RESTREINT UE/EU RESTRICTED. Za tímto účelem budou vypracována nezbytná ujednání mezi vysokým představitelem a příslušnými orgány OSN, Africké unie, sdružení SADC a Spojenými státy americkými.

3. V případě zvláštní a neodkladné operační potřeby je vysoký představitel v souladu s rozhodnutím 2013/488/EU rovněž zmocněn poskytovat hostitelskému státu veškeré utajované informace EU vytvořené pro účely mise EUTM Mozambique až do stupně utajení „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“. Za tímto účelem budou vypracována ujednání mezi vysokým představitelem a příslušnými orgány hostitelského státu.

4. Vysoký představitel je oprávněn poskytovat třetím státům přidruženým k tomuto rozhodnutí veškeré neutajované dokumenty EU o jednáních Rady týkajících se mise EUTM Mozambique, na které se vztahuje služební tajemství podle čl. 6 odst. 1 jednacího řádu Rady ([3]).

5. Vysoký představitel může oprávnění uvedená v odstavcích 1 až 4 i způsobilost uzavírat ujednání uvedená v odstavcích 2 a 3 přenést na zaměstnance Evropské služby pro vnější činnost, na velitele mise EU nebo na velitele sil mise EU.

Článek 13

Vstup v platnost a ukončení mise

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Mise EUTM Mozambique skončí dva roky po dosažení plné operační schopnosti.

([2]) **R**ozhodnutí Rady 2013/488/EU ze dne 23. září 2013 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 274, 15.10.2013, s. 1).

([3]) Rozhodnutí Rady 2009/937/EU ze dne 1. prosince 2009, kterým se přijímá její jednací řád (Úř. věst. L 325, 11.12.2009, s. 35).

3. Toto rozhodnutí se zrušuje dnem uzavření velitelství mise EUTM Mozambique, v souladu se schválenými plány ukončení této mise, a aniž jsou dotčeny postupy týkající se auditu a předkládání účtů mise EUTM Mozambique stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2021/509.

V Bruselu dne 12. července 2021.

Za Radu
předseda
J. BORRELL FONTELLES